

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

Quod ab æterno pater est principium & filius, sed non spiritus sanctus. B

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

Quod ab aeterno pater est principium, & filius, sed spiritus sanctus non: immo cepit esse principium.

B

ET pater ab aeterno principium est filii, & pater & filius principium spiritus S. quia filius est à patre, & spiritus sanctus ab utroque. Spiritus vero S. non ab aeterno principium est, sed esse cepit, quia non dicitur principium nisi ad creaturas. Cum ergo creaturæ esse cœperunt, & Spiritus S. esse cepit principium earum. Ita etiam pater & filius esse cepit cum spiritu S. vnum principium creaturarum, quia creaturæ esse cœperunt à patre & filio & spiritu S. & dicuntur hi tres, non tria, sed vnum principium omnium creaturarum, quia vno eodemque modo principium rerum sunt. Non enim aliter sunt res à patre & aliter à filio, sed penitus eodem modo. Ideo Apostolus intelligens hanc Trinitatem esse vnum principium rerum, ait: Ex ipso, per ipsum, & in ipso sunt omnia. Cum vero audim⁹ omnia esse ex Deo, ut ait Aug. de natura boni, omnes utiq; naturas intelligere debemus, & omnia quæ naturalia sunt. Non enim ex ipso sunt peccata quæ naturam non seruant, sed vitiant, quæ ex voluntate peccantium nascuntur. Omnium ergo quæ naturaliter sunt, vnum principium est pater cum filio & spiritu S. & hoc esse cepit. Ab aeterno autem pater principium est filii generatione, & pater & filius vnum principium spiritus sancti. Vnde August. in 5. lib. de Trin. ait: Dicitur relative pater, idemque relative dicitur principium. Sed pater ad filium dicitur, principium vero ad omnia quæ ab ipso sunt. Et principium dicitur filius. Cum enim diceretur ei: Tu quis es? Respondit, Principium, qui & loquor vobis. Sed nūquid patris principium est immo creatorē se voluit ostēdere, cū se dixit esse principium: sicut & pater principium est creaturæ, quia ab illo sūt omnia.

Cum

Lib. 3. c. 13.

Et in fin. ca. 14.

eius, lib.

Aug. ca. 12.

in princip.

*Ibid. fere
continuo.*

*in fin. ca. 13.
de Trin. li. 5.*

Cum vero dicimus & patrē principium, non duo principia creaturę dicim⁹: quia pater & fili⁹ simul ad creaturā vnum principium est, sicut vn⁹ creator. Si autem quicquid in se manet & gignit vel operatur aliquid principiu est eius rei quā gignit, vel eius quam operatur: non possumus negare etiam sp. S. recte dici principium, quia non eum separamus ab appellatione creatoris: quia scriptū est de illo, quod operetur: & vtrique in se manens operatur. Non enim in aliquid eorum quę operatur ipse, mutatur & vertitur: Vnum ergo principium ad creaturam cum patre & filio est sp. S. non duo vel tria principia. Ecce aperte ostēdit August. patrē & filium & sp. S. esse vnum principium rerum creatarum, id est, vno eodemque modo esse principium: & illum modū satis aperuit: quia scilicet operantur omnia, & quia similiter operatur hi tres, ideo vnum principium esse dicuntur.

Hic ostendit quomodo pater sit principium filii, & ipse, & filius principium spiritus sancti.

Deinde in eodem libro continue ostēdit, quomodo pater dicatur principiu ad filiū, & ad spiritum S. ipse & filius, dicens ideo esse patrem principium filii, quia genuit eum: & patrē & filium esse principium spiritus sancti, quia spiritus S. procedit vel datur ab vtroq;: ait enim ita: Si gignens ad id quod gignitur principium est, pater ad filiū principium est, quia genuit eum. Vtrum autem & ad spiritum S. principium sit pater, quia dictum est, de patre procedit, nō parua quæstio est. Quod si ita est, nō iam principium eius tantū erit rei quā gignit vel facit, sed & eius quam dat, & quę procedit, ab ipso. Si ergo quod datur, vel q̄ procedit, principium habet a quo datur vel procedit, fatēdum est patrē & filiū vnū principiu esse spiritus sancti, nō duo principia. Sed sicut pater & filius ad
crea-

*Aug. ca. 14.
in princip.
lib. 5. de tri-
nitate.*

*Ibid. paulo
inferius.*